

Z A K O N
O KOMISIJI ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE
(*“Službene novine Federacije BiH”, broj 39/98 i 36/99*)

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom osniva se Komisija za vrijednosne papire u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Komisija) i uređuje naziv, sjedište, status, sastav, organizacija, ovlaštenja i odgovornosti i finansiranje Komisije.

II. NAZIV, SJEDIŠTE I STATUS KOMISIJE

Član 2.

Komisija je samostalna specijalizirana institucija Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Komisija ima svojstvo pravnog lica.

Član 3.

Naziv Komisije je: Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine.

Sjedište Komisije je u Sarajevu.

Komisija može imati urede van sjedišta Komisije, koji se organizuju odlukom Komisije.

Član 4.

Komisija ima pečat koji sadrži u dva koncentrična kruga sa grbom Federacije i latinicom ispisan tekst:

“Bosna i Hercegovina - Federacija Bosne i Hercegovine

Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine”.

U sredini pečata nalazi se grb Federacije Bosne i Hercegovine.

Na oblik, izradu, upotrebu i čuvanje pečata Komisije primjenjuje se Zakon o pečatu Federacije Bosne i Hercegovine (*“Službene novine Federacije BiH”, br. 2/94 i 21/96*).

III. SASTAV KOMISIJE

Član 5.

Komisiju čine predsjednik, zamjenik predsjednika i tri člana, koje imenuje i razrješava predsjednik Federacije uz saglasnost potpredsjednik Federacije i potvrđuje Parlament Federacije.

Mandat Komisije traje pet godina.

Isto lice može biti više puta imenovano u sastav Komisije.

Prilikom imenovanja Komisije za svaki naredni mandat, imenuju se najmanje dva člana iz sastava Komisije iz prethodnog mandata.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Komisije moraju imati visoku školsku spremu ekonomske ili pravne struke i višegodišnje odgovarajuće profesionalno iskustvo.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Komisije moraju imati visoku školsku spremu ekonomske ili pravne struke i višegodišnje odgovarajuće profesionalno iskustvo.

Član 6.

Jedan član Komisije u prva dva mandata imenuje se iz reda inozemnih stručnjaka.

Član 7.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Komisije ne mogu:

- 1) biti međusobno u braku ili srodstvu u uspravnoj liniji niti u pobočnoj liniji ili po tazbini zaključno s trećim stepenom;
- 2) biti lica krivično kažnjavana za krivične radnje i postupke nespojive sa dužnošću u Komisiji;
- 3) biti članovi organa zakonodavne, izvršne ili sudske vlasti, nadzornog ili upravnog odbora preduzeća, banke, društva za upravljanje, investicionog fonda, penzionog fonda, osiguravajućeg društva ili profesionalnog posrednika u prometu vrijednosnih papira;
- 4) obavljati bilo koji drugi posao uz naknadu, izuzev naučnih, istraživačkih i predavačkih aktivnosti;
- 5) posjedovati, direktno ili indirektno, više od 5% vrijednosnih papira preduzeća, banke, društva za upravljanje, investicionog fonda, penzijskog fonda, osiguravajućeg društva, ili profesionalnog posrednika u prometu vrijednosnih papira;
- 6) obavljati dužnost u političkoj stranci;
- 7) učestvovati u političkim aktivnostima;
- 8) obavljati djelatnost ili provoditi aktivnosti nespojive sa principom zaštite investitora ili nezavisnošću Komisije.

Član 8.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Komisije imenuju se uz njihovu pismenu saglasnost.

Pismenom saglasnošću iz stava 1. ovog člana, kandidat za predsjednika, zamjenika predsjednika i člana Komisije, koji obavlja dužnost iz člana 7. tačka 3. ovog zakona, napušta dužnost i suspenduje članstvo za vrijeme mandata u Komisiji.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i član Komisije, dvije godine po prestanku mandata, nemaju pravo zastupanja i predstavljanja u postupku pred Komisijom.

Član 9.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i član Komisije može biti razriješen prije isteka mandata, na lični zahtjev.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i član Komisije može biti razriješen prije isteka mandata u slučaju da ne postupa u skladu sa zakonom, aktima Komisije, zloupotrijebi svoj položaj ili nastupe druge okolnosti nespojive sa obavljanjem dužnosti u Komisiji.

Član 10.

Sa razrješenjem u skladu sa članom 9. ovog zakona, imenuje se drugo lice za predsjednika, zamjenika predsjednika ili člana Komisije.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, drugo lice imenuje se za period do isteka mandata njegovog prethodnika.

IV. OVLAŠTENJA KOMISIJE

Član 11.

Komisija osigurava primjenu i nadzire provođenje zakona i drugih propisa koji se odnose na emisiju i promet vrijednosnih papira i ovlaštena je i odgovorna naročito za:

- 1) regulisanje uvjeta i načina izdavanja i prometa vrijednosnih papira;

- 2) odobravanje izdavanja dionica i drugih vrijednosnih papira preduzeća i banaka;
- 3) odobravanje izdavanja vrijednosnih papira društava za upravljanje fondovima, investicionih fondova, uzajamnih fondova i drugih pravnih lica koja se bave izdavanjem vrijednosnih papira;
- 4) regulisanje uvjeta i načina izdavanja obveznica kantona i općina;
- 5) propisivanje pravila i nadzor prometa vrijednosnim papirima, zasnovanog na razmjeni vrijednosnih papira i sistemu kotiranja, putem elektronskih sredstava;
- 6) zaštitu interesa investitora;
- 7) propisivanje i nadzor primjene standarda izvještavanja investitora i javnosti o poslovanju učesnika u prometu vrijednosnih papira;
- 8) propisivanje i nadzor primjene standarda upravljanja dioničkim društvima; i
- 9) propisivanje uvjeta, davanje odobrenja za rad i vršenje nadzora profesionalnih posrednika i drugih učesnika u prometu vrijednosnih papira, te ostali poslovi u vezi sa radom u prometu vrijednosnih papira.

Član 12.

U vršenju ovlaštenja Komisija:

- 1) nadzire primjenu zakona i drugih propisa o emisiji i prometu vrijednosnih papira, i ima pravo zahtijevati od svih pravnih i fizičkih lica informacije i isprave koje su prema procjeni Komisije potrebne za vršenje nadzora;
- 2) koordinira aktivnosti organa uprave, upravnih organizacija i agencija Federacije u pitanjima regulisanja i nadzora aktivnosti u prometu vrijednosnih papira;
- 3) propisuje uvjete i pravila prometa vrijednosnih papira;
- 4) daje dozvole za emisiju vrijednosnih papira;
- 5) propisuje i nadzire procedure i utvrđuje rezultate javne ponude vrijednosnih papira i provodi registraciju emitenata vrijednosnih papira;
- 6) propisuje standarde i obavezne elemente prospekta vrijednosnih papira;
- 7) propisuje standarde za odobravanje prodaje vrijednosnih papira putem javne ponude i za njihovo kotiranje;
- 8) propisuje uvjete i odobrava promet vrijednosnih papira inozemnih emitenata;
- 9) donosi akta kojima se propisuje promet vrijednosnih papira na osnovu povlaštenih informacija;
- 10) obustavlja emisiju i promet pojedinih vrijednosnih papira i druge aktivnosti u prometu vrijednosnih papira, u slučaju manipulacija ili špekulacija u prometu ili kada procijeni da su tim aktivnostima ugroženi interesi investitora i javnosti, ili one nisu u skladu sa zakonom i drugim propisima;
- 11) obustavlja promet svih vrijednosnih papira i aktivnosti svih institucija i učesnika u prometu vrijednosnih papira u slučajevima utvrđenim zakonom i propisima Komisije;
- 12) propisuje uvjete i pravila profesionalnog obavljanja poslova posredovanja u prometu vrijednosnih papira, uključujući standarde osiguranja i garancija;
- 13) izdaje, obustavlja i ukida dozvole za obavljanje poslova profesionalnog posredovanja u prometu vrijednosnih papira;
- 14) propisuje uvjete i standarde vođenja registra vrijednosnih papira i obavljanja poslova poravnanja i depozitara vrijednosnih papira;
- 15) nadzire rad registra vrijednosnih papira i depozitara;
- 16) propisuje uvjete i pravila učešća društava za upravljanje, investicionih fondova, penzijskih fondova i osiguravajućih društava u prometu vrijednosnih papira;
- 17) propisuje uvjete i procedure i odobrava provođenje podjele i spajanja dionica i pripajanja i preuzimanja dioničkih društava;

- 18) propisuje uvjete i procedure i odobrava sticanje dionica između dioničkih društava;
- 19) propisuje standarde kapitala i ograničenja rizika u transakcijama vrijednosnim papirima za profesionalne posrednike u prometu vrijednosnih papira;
- 20) propisuje standarde zaštite dioničara i upravljanja dioničkim društvima;
- 21) propisuje uvjete i procedure upisa u registar i vodi registar emitenata vrijednosnih papira;
- 22) propisuje sadržaj, uvjete i standarde objavljivanja finansijskih izvještaja i drugih informacija, uključujući projekcije budućeg poslovanja, i način izvještavanja dioničara o poslovanju dioničkih društava;
- 23) propisuje oblik i rokove čuvanja i osigurava uspostavljanje javnih registara podataka o emitentima i vlasnicima vrijednosnih papira, profesionalnim posrednicima i poslovima u prometu vrijednosnih papira;
- 24) inicira donošenje i izmjene propisa koji se odnose na vrijednosne papire, upravljanje dioničkim društvima i zaštitu dioničara, profesionalne posrednike u prometu vrijednosnih papira, samoregulirajuće organizacije i antimonopolske propise, za čije donošenje Komisija nije nadležna;
- 25) utvrđuje uvjete, standarde i način dostavljanja Komisiji informacija emitenata i profesionalnih posrednika u prometu vrijednosnih papira i objavljivanja izvještaja koji se odnose na njihove aktivnosti, uključujući promociju i reklamu;
- 26) nadzire poslovne knjige, finansijske izvještaje i saopštenja emitenata i profesionalnih posrednika u prometu vrijednosnih papira;
- 27) organizuje obuku profesionalnih učesnika, specijalista i drugih učesnika u prometu vrijednosnih papira;
- 28) vodi registar izdatih, obustavljenih i ukinutih dozvola profesionalnih posrednika i specijalista u prometu vrijednosnih papira;
- 29) propisuje naknade za odobravanje emisije, kotaciju vrijednosnih papira na berzi i drugim uređenim javnim tržištima, i za izdavanje dozvola profesionalnim posrednicima i specijalistima u prometu vrijednosnih papira;
- 30) vrši nadzor provođenja drugih propisa kojima se direktno ili indirektno utiče na emisiju i promet vrijednosnih papira, i o nalazima izvještava nadležne organe uprave, upravne organizacije i agencije Federacije;
- 31) razmatra način primjene zakona i drugih propisa o emisiji i prometu vrijednosnih papira, podnosi prijave nadležnim organima za privredne prijestupe i krivična djela, te provodi prekršajne postupke u skladu sa Zakonom o prekršajima kojima se povrijeđuju federalni propisi; i
- 32) preduzima druge mjere i radnje za koje je ovlaštena i odgovorna u skladu s ovim zakonom i drugim zakonima i propisima.

Član 13.

Komisija, za izvršavanje ovlaštenja i odgovornosti utvrđenih odredbama čl. 11. i 12. ovog zakona, donosi pravila o radu Komisije (u daljnjem tekstu: Pravila).

Član 14.

Federalno ministarstvo finansija i Agencija za bankarstvo Federacije dužni su saradivati s Komisijom u vršenju njenih ovlaštenja u regulisanju i nadzoru aktivnosti banaka i drugih finansijskih organizacija.

Fizička i pravna lica dužna su dostaviti informacije i isprave koje od njih traži Komisija u vršenju njenih ovlaštenja i odgovornosti, na način i u roku koji odredi Komisija.

V. STATUT, ODLUČIVANJE I RUKOVOĐENJE

Član 15.

Komisija ima Statut.

Statutom se uređuje upravljanje i organizacija Komisije.

Komisija imenuje sekretara Komisije.

Član 16.

Akti koje donosi Komisija su konačni.

Protiv akata Komisije stranka može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

Član 16a.

Komisija odlučuje na sjednici.

Sjednice Komisije se održavaju najmanje jednom u 30 dana.

Sjednicu Komisije predsjednik je dužan sazvati na zahtjev zamjenik predsjednika ili dva člana Komisije.

Komisija odlučuje većinom glasova ukupnog broja članova, među kojima je obavezno predsjednik ili zamjenik predsjednika Komisije.

Akti Komisije objavljuju se u "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine".

Član 16b.

Radom Komisije rukovodi predsjednik ili zamjenik predsjednika Komisije, u slučaju spriječenosti predsjednika Komisije.

Predsjednik Komisije:

- 1) potpisuje akte Komisije;
- 2) donosi pojedinačne akte koje se odnose na učesnike u prometu vrijednosnih papira;
- 3) zastupa i predstavlja Komisiju prema drugim institucijama i učesnicima u prometu vrijednosnih papira;
- 4) saziva sjednice Komisije i predsjedava njihovim radom;
- 5) odgovoran je za provođenje odluka Komisije; i
- 6) odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa, platama i odgovornosti zaposlenih u Komisiji.

Predsjednik Komisije može ovladati članove Komisije za preduzimanje pojedinih radnji i potpisivanje određenih akata, što se utvrđuje posebnim rješenjem.

Član 17.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Komisije i zaposleni u Komisiji dužni su osigurati zaštitu povjerljivih informacija, utvrđenih zakonom, drugim propisima i aktima Komisije.

VI. NESPOJIVOST POSLOVA

Član 18.

Lica zaposlena u Komisiji ne mogu:

- 1) istovremeno obavljati drugi posao u vezi s ovlaštenjima Komisije uz naknadu, izuzev naučnih, istraživačkih i predavačkih aktivnosti;
- 2) biti članovi nadzornog ili upravnog odbora preduzeća, banke, društva za upravljanje fondovima, investicionog fonda, penzionog fonda, osiguravajućeg društva, i profesionalnog posrednika u prometu vrijednosnih papira;

3) posjedovati, direktno ili indirektno, više od 5% vrijednosnih papira preduzeća, banke, društva za upravljanje fondovima, investicionog fonda, penzionog fonda, osiguravajućeg društva, i profesionalnog posrednika u prometu vrijednosnih papira;

4) obavljati djelatnost nespojivu sa principom zaštite investitora ili nezavisnošću Komisije.

VII. FINANSIRANJE

Član 19.

Komisija se finansira iz prihoda od naknada i taksi ostvarenih iz djelatnosti Komisije, u skladu s finansijskim planom Komisije.

Višak prihoda od naknada i taksi ostvarenih iz djelatnosti Komisije u odnosu na finansijski plan Komisije, pripada budžetu Federacije.

Djelatnost Komisije može se finansirati i iz donacija inozemnih vladinih i nevladinih organizacija.

VIII. KAZNE NE ODREDBE

Član 20.

Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 1.000 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac koji ne postupi u skladu sa članom 14. stav 2. ovog zakona.

Član 21.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 70.000 KM kaznit će se za privredni prijestup pravno lice koje ne postupi u skladu sa stavom 2. člana 14. ovog zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za privredni prijestup iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 22.

Predsjednik Federacije uz saglasnost potpredsjednika Federacije dužan je imenovati predsjednika, zamjenika predsjednika i članove Komisije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Komisija je dužna podnijeti Parlamentu Federacije na potvrdu Statut, u roku od četiri mjeseca od imenovanja Komisije.

Komisija podnosi Parlamentu Federacije na potvrdu godišnji finansijski plan.

Uz godišnji finansijski plan, Komisija podnosi Parlamentu Federacije godišnji izvještaj o radu za prethodnu godinu.

Član 23.

Komisija će izvršiti registraciju emitenta i dionica emitovanih u postupku privatizacije u skladu sa Zakonom o privatizaciji preduzeća ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/97), na osnovu izvještaja nadležnih agencija za privatizaciju.

Emisija dionica iz stava 1. ovog člana ne zahtijeva prethodno odobrenje Komisije.

Član 24.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena zakona i drugih propisa koji su regulisali ovu materiju, a primjenjivali su se na teritoriji Federacije do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine”.